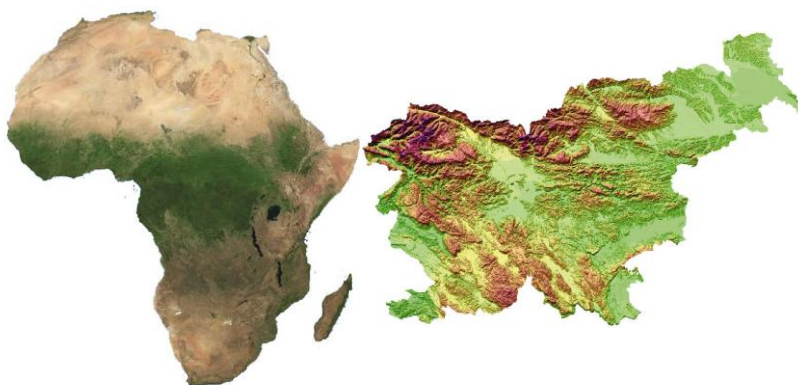

Gimnazija Poljane

Solidarnostni tek za podnebne spremembe v Afriki

Predmet: Geografija

Mentorica: Nika Veronek

Avtorica: Daša Ocepek 2.G

Gimnazija Poljane, Junij 2012

Sedim v sobi in odprem okno. Nebo je polno temnih oblakov in hladen veter zapiha skozi ulice Ljubljane. Zavem se, da je junij. A to ni več junij, kot je bil nekoč. Tisti junij, ko je bilo nebo sinje modre barve, brez oblakov, sonce je sijalo, ko smo se predajali občutku pravega poletja. Sami smo krivi, da je poletje krajše, hladnejše in polno dežja; jesen dolga in hladna; pozimi ne moremo več narediti snežaka, slišimo lahko le še udarce dežnih kapljic in pomlad pride prehitro skupaj s pticami, ki se vrnejo in spet odletijo drugam. Svet je ujet v cikel podnebnih sprememb, ki se vsako leto številčno povečujejo in postajajo vse bolj skrajne in zdi se, kot, da ljudje ne slišimo opozorila s strani medijev, okoljevarstvenih organizacij, kot da ne vidimo kaj se dogaja z naravo, z našim planetom, z zibelko človeštva. Še vedno se mi zdi da je naša skupna moč zavednosti in prizadevanja za pojav klimatskih sprememb premajhna in če v prihodnosti mislimo poslušati zaprtih ušes in sedeti križem rok se bo način življenja, ki je za nas običajen popolnoma spremenil, narava, ki pa nam je ustvarila popolno zibelko, bo to popolnost vzela, kmalu pa bo razpadla tudi zibelka.

Slika 1

Klimatske spremembe so globalne, torej gre za pojav spreminjanja podnebja na celi Zemlji. Podnebje se predvsem spreminja zaradi človekovega sodobnega načina življenja. Predvsem elektrarne, ki proizvajajo energijo za zagotavljanje električne energije in ogrevanje domov, prevozna sredstva, ki jih uporabljamo in tovarne, ki proizvajajo vsakdanje dobrine – vse to vpliva na podnebne spremembe.

Učinek tople grede

Ravno učinek tople grede je največji krivec za najrazličnejše klimatske spremembe na Zemlji. Naše ozračje je kot nekakšen zaščitni ovoj okrog našega planeta. Njegova naloga je, da prepušča zadostno količino sončne svetlobe in zadržuje toploto. Brez tega ovoja, bi se toplota takoj vrnila v vesolje in na Zemlji bi bila temperatura nižja praktično za 30°C.

Toplogredni plini pa povzročajo ravno nasprotno. Ker je njihova količina čedalje večja, v atmosferi zadržujejo del toplote – Zemlja se posledično preveč segreva.

Toplogredni plini

Od industrijske revolucije dalje človek v vse večjih količinah proizvaja toplogredne pline. Njihova količina je danes večja kot je bila kadarkoli prej – posledično se temperature na Zemlji višajo in nastajajo podnebne spremembe.

Glavni toplogredni plin, ki predstavlja približno 75% vseh emisij toplogrednih plinov na svetu je ogljikov dioksid. Sprošča se zlasti pri gorenju fosilnih goriv – premoga, nafte, zemeljskega plina, ki so še vedno glavni vir za proizvodnjo električne energije in toplote, pa tudi kot gorivo za prevozna sredstva. Je pa še eno zelo pomembno dejstvo! Ogljikov dioksid je glavni plin, ki ga izdihujemo pri dihanju. Rastline in drevesa pa ga potem absorbirajo, da lahko ponovno proizvedejo kisik, plin, brez katerega življenje na Zemlji ne bi bilo mogoče. In tu se pojavi že druga človekova dejavnost, ki posredno povečuje učinek tople grede, tj. izsekavanje in krčenje gozdov, večinoma za namen širjenja urbanizacije, gradnje novih naselij ali prometnic. Torej manjše število gozdov po mojem preračunu pomeni večji ostanek presežnega CO₂, ki ga proizvede industrija in torej povečan učinek tople grede!

Toplogredna plina, ki še nastajata pri človekovih dejavnostih sta meta in dušikov oksid. Gre za del nevidnih hlapov, ki nastajajo na odlagališčih odpadkov pa tudi nekaterih načinih gnojenja v kmetijstvu. So pa tudi ti. fluorirani plini, ki se uporabljajo v zamrzovalnih in klimatskih sistemih, v ozračje pa pridejo, če naprave puščajo ali če z njimi ne ravnamo pravilno.

Slika 2

Slika 3

Posledice:

1. Zvišanje povprečne globalne temperature

Povprečna temperatura se je povečala za 0,6 °C, od tega pa odstopa ravno celina na kateri živimo – Evropa, kjer se je temperatura povečala za skoraj 1°C. Iz tega lahko sklepamo, da tiste prave katastrofalne posledice podnebnih sprememb k nam še prihajajo.

Če se količina izpuščenih toplogrednih plinov ne bo zmanjšala, naj bi se do leta 2100 povprečna svetovna temperatura zvišala za 1,4 – 5,8°C in seveda edina celina, ki naj bi po predvidevanji odstopala, je ponovno Evropa – tu naj bi se temperature povišale za 2 do neverjetnih 6,3°C.

Mogoče se taka povišanja temperature na prvi pogled ne zdijo velika, a če pogledamo dejstvo, da je bila temperatura med zadnjo ledeno dobo (11 500 let nazaj) samo 5°C nižja kot danes, bo prihodnje zvišanje temperature katastrofalno, predvsem za Evropo.

2. Topljenje polarnih plasti ledu

Ker smo ravno ob koncu šolskega leta obravnavali območja Arktike in Antarktike je zagotovo treba omeniti, da se je območje morja, ki ga pokriva arktični led na Severnem tečaju zmanjšalo za 10%, debelina ledu nad vodno gladino pa kar za 40%. Na drugi strani sveta pa je plast ledu postala popolnoma nestabilna – ledene plošče se stalno premikajo in odvajajo. Topljenje ledu in s tem zvišanje morske gladine pomeni globalno zvišanje morske gladine, ki ima lahko katastrofalne posledice. Tako kot smo območja Arktike in Antarktike uničili s toplogrednimi plini, čeprav jih sami območji ne proizvajata nam bosta vrnila – morska gladina naj bi se do leta 2100 dvignila kar za 88cm. Morje bo zato poplavlilo marsikatera obalna območja in otoke kot so Maldivi, Nilova delta v Egiptu, Bangladeš. In ne samo to, ogrožena naj bi bila tudi notranjost v katero bi voda prodrla, onesnažila kmetijsko zemljo in zaloge pitne vode.

3. Krčenje ledenikov

Ledeniki se drastično krčijo. Kritično območje predstavljajo predvsem ledeniki v švicarskih Alpah, do leta 2050 naj bi jih tam izginilo kar 75%.

4. Grenlandija

Če se bo v naslednjih nekaj stoletjih stopila ogromna plast ledu na Grenlandiji, se bo morska gladina dvignila tudi za sedem metrov.

5. Vremenski pojavi

Podnebne spremembe povzročajo ekstremne vremenske pojave kot so neurja, poplave, suše in vročinski valovi. V medijih je bilo zadnje leto odmevno povečano število tajfunov, hurikanov in poplav. Izredno udarna območja, so območja Severne Amerike pa tudi Azije. Navsezadnje pa se lahko spomnimo tudi katastrofalnih poplav v Sloveniji ob začetku šolskega leta, ko smo se lahko s kajaki vozili po ulicah Ljubljane. V zadnjem desetletju se je na svetu zgodilo trikrat več naravnih katastrof povezanih z vremenom kot v 60. letih prejšnjega stoletja.

6. Pomanjkanje pitne vode

1,2 milijarde ljudi, tj. skoraj petina svetovnega prebivalstva nima dostopa do čiste pitne vode. Na to najbolj vpliva zviševanje temperatur, in če se bodo temperature predvideno dodatno zvišale, dostopa do vode ne bo imelo 2,4 do 3,1 milijarde ljudi.

7. Lakota

Povišanje temperature je povzročilo izpostavljenost nevarnosti lakote kar 850 milijonom ljudem. Največja izpostavljenost lakoti je ravno v Afriki, po predvidevanjih pa se bo nevarnost izpostavljenosti drastično povečala.

8. Razširjenost bolezni

Območje, kjer so ugodni podnebni pogoji za življenje komarjev, tj. vroče in vlažno območje, se bo povečalo. Posledično se bodo razširile tudi bolezni kot je malarija, ki jih komarji prenašajo.

9. Povečanje št. vročinskih valov

Najhujši vročinski val je bil leta 2003, ki ne najbolj prizadel Evropo. Prispeval je k prezgodnji smrti 20 000 prebivalcev, sprožil obsežne požare v J. Evropi in povzročil katastrofalne izgube v kmetijstvu.

10. Izumrtje živalskih in rastlinskih vrst

Res je, da bi se živalske in rastlinske vrste najhitreje in najlažje prilagodile podnebnim spremembam, po študijah pa naj bi vseeno izumrla ena tretjina vrst na Zemlji. Najbolj ranljivi so sesalci in ptiči, ki živijo v mrazu.

11. Zaustavitev Zalivskega toka

Predvidevajo tudi zaustavitev Zalivskega toka, ki prinaša toplo vodo v Severni Atlantski ocean in segreva predvsem obale S. Evrope, da le te ne bi zamrznile. Prekinitev dotoka tople vode bi torej predstavljala možnost zamrznitve obal in posledično tudi precej hladnejše vreme.

12. Družbene posledice

Po mojem mnenju bi zagotovo klimatske spremembe sprožile regionalne spore, lakoto in migracije svetovnega prebivalstva zaradi pomanjkanja hrane, vode in energetskih virov.

Slika 4

Omenila sem torej, posledice globalnih klimatskih sprememb, ki se že dogajajo in če se ne bomo nekoliko ustavili in zmanjšali količino izpuščenih toplogrednih plinov se lahko pripravimo na najhuje in pozabimo na prihodnost. Čeprav so podnebne spremembe svetovni problem, lahko vsak od nas nekaj prispeva. To poslušamo že nekaj časa, pa se še vedno zdi, da se mnogih dogajanje po svetu, postavljanje dejstev za prihodnost sploh ne dotakne. Sama priznam, da nisem verjela, da bom res lahko za stalno uvedla spremembe v stalni način življenja. A z močno voljo in spodbujanjem s strani drugih, mi je to uspelo. Sama sem kupila koš z več predalčki, ga postavila v kuhinjo in od takrat pridno recikliramo, v času tuširanja porabim res samo toliko vode kot je potrebujem, če luči niso potrebne za oddajanje svetlobe, jih ugasnem, enako izklopim ostale naprave kot so računalnik, televizija, stereonaprav, ko jih ne potrebujem. Ko prezračujem okno, ga na široko odprem za kratek čas in hitro zaprem, da ne bi ušlo preveč toplote. Najbolj pa mi je všeč ta sprememba, da grem vsako jutro peš ali s kolesom v šolo – predstavlja odlično jutranjo telovadbo, nadiham se svežega jutranjega zraka, pravzaprav pa mi da zagon za uspešen dan in omogoči delovanje še tako zaspanih možganov. Torej, čeprav se na prvi pogled zdi težko, se vse zmore, če se hoče. In zdi se mi, da če bi vsak izmed nas, vpeljal vsaj eno izmed teh sprememb v svoje življenje, bi bili rezultati očitni, pravzaprav bi bili celo bolj produktivni od najrazličnejših svetovnih organizacij in skupin ter raznih sporazumov in protokolov, v katere se vključujemo ali podpisujemo kot države, rezultatov pa ni nobenih ali pa so skoraj opazni.

Globalne posledice navsezadnje najbolj vplivajo na živa bitja na Zemlji. In če se osredotočim na človeško vrsto in na to, kako smo najbolj srečni, ko se medsebojno podpiramo, ko si medsebojno pomagamo, delimo srečo, ljubezen, ko se razveseljujemo z dejanji, ki so lahko še tako majhna, a največ pomenijo, bi tudi z ljubeznijo, čustvi in dobroto, ki jo premoremo vsaj ublažili in osvetlili posledice podnebnih sprememb. In ko se zaveš, da bi lahko med tekom afriškemu otroku, ki živi na skoraj najbolj nerodovitnem in neproduktivnem območju planeta, območju, udarnim s kopico posledic podnebnih sprememb kot so lakota, pomanjkanje čiste pitne vode, širjenjem bolezni kot so malarija, spalna bolezen, suša in skrajno visoke temperature že samo z mislijo nanj pomagal in mu s svojo dobroto zmanjšal trpljenje in bolečine, se odpraviš v naravo, vdihneš svež zrak, odtečeš z veseljem in narediš nekaj za bitje, ki je tebi enako.

Slika 5

Slika 6

Afrika

Druga največja celina na svetu, celina obdana s Sredozemskim morjem, Atlantikom, Indijskim oceanom ter Rdečim morjem, reliefno razgibano območje in območje pokrito z najstarejšimi kamninami, najverjetneje tudi zibelka človeške vrste, pa je tudi območje z najtoplejšim podnebjem, skrajno nerodovitno in neproduktivno, pomanjkanje pitne vode, lakota in revščina postajajo iz leta v leto bolj pereč problem, neugodno podnebje povzroča širjenje bolezni, ki jih prenašajo razne žuželke. Vse to je za Afriko in celino značilno že od nekdaj, a če zraven priključimo še posledice podnebnih sprememb, za katere so krive večinoma gospodarsko razvite države, najbolj pa ravno trpijo države v razvoje ali popolnoma nerazvite države in celine kot je Afrika, smo lahko srečni, da danes živimo tu, imamo omogočeno skoraj vse in nam ni treba skrbeti za to, ali bomo današnji dan zaužili dovolj vode, da bo naše telo lahko še preživel.

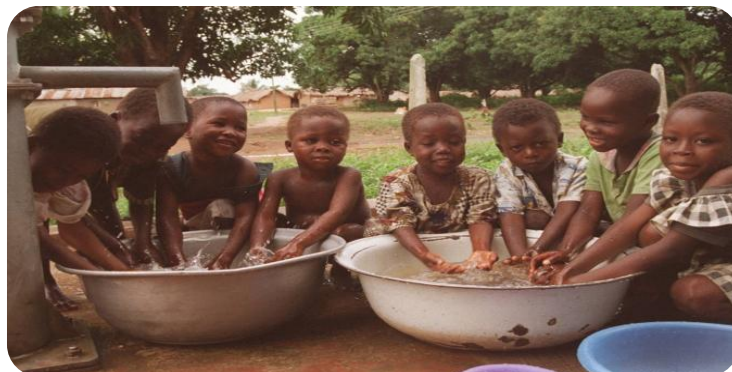
Posledice klimatskih sprememb v Afriki se najbolj vidijo v povišanju povprečne temperature, kar pa najbolj vpliva na povečano nevarnost izpostavljenosti revščini, lakoti in pomanjkanju čiste pitne vode. Afriško prebivalstvo se iz dneva v dan bori za svoje preživetje, živijo v sušnem in nerodovitnem okolju, zaradi revščine pa si ne morejo zagotoviti tistih najosnovnejših potreb in zgraditi bivališč, ki bi bila obstojna vsaj za nekoliko daljši čas. Posledice so vidne tudi v izobrazbi, ki je na zelo nizki ravni, zato jim pravzaprav boljša prihodnost ne v lastni državi ne kje drugje ne more biti omogočena.

Projekt Živi preprosto in solidarno – v smeri podnebne pravičnosti, ki smo ga začeli izvajati tudi na naši Gimnaziji naj bi nas spodbudil k razmišljanju o tem, kaj povzroča podnebne spremembe in kakšne so njihove posledice, kako le-te vplivajo na povečanje revščine in na življenje njihovih vrstnikov, še posebno v Afriki. V ta namen bomo v torek 5.6. izvedli najrazličnejše delavnice in pa solidarnostni tek za podnebne spremembe v Afriki, ob katerih bomo z mislijo predvsem na afriške otroke poskušali s skupno močjo omiliti stanje in dogajanje zaradi povečanih posledic podnebnih sprememb. In sama verjamem v to, da bo zagotovo nekdo, tam na drugi celini to občutil, sama pa bom neskončno vesela in ponosna, da sem nekomu polepšala dan in naredila nekaj dobrega in produktivnega.

Sam projekt se mi zdi odličen in končno gimnazija Poljane ni le staromodna šola, ki je osredotočena le na ocenjevanje in pouk, ampak je pripravljena na inovativnost in pridobivanje znanja tudi izven šolskih klopi, za kar se lahko zahvalimo predvsem kolektivu učiteljev geografije in športne vzgoje.

Pri samem predmetu geografije pa smo si ogledali tudi 3 kratke videoposnetke v okviru delavnice vpliva podnebnih sprememb na življenje zlasti naših vrstnikov v Afriki.

Slika 7

1. Natwange- Veselimo se

Dokumentarni film je nastal pod okriljem Karitasa v letu 2011, v okviru mednarodnega projekta V smeri podnebne pravičnosti v državah v razvoju s poudarkom na podsaharski Afriki.

Območje Natwange v Zambiji, kar v slovenščini pomeni, igraymo se/veselimo se, je območje osnovnošolskega izobraževanja, ki se je začelo v t.i. kontejnerjih, danes pa že gradijo človeku bližje in normalne prostore, v katerih se bo izobraževanje nadaljevalo. Gre za osnovno šolo do 7. razreda, v naslednjih letih pa upajo še na uvedbo 8. in 9. razreda.

Kar me je najbolj očaralo, je veselje na obrazih otroških otrok. Pravzaprav je neverjetno, da so otroci, ki živijo v tako skrajnih razmerah, ki živijo v zgradbah, katere ne morejo imenovati dom, hrane imajo le za vzorec in pogosto gredo lačni spat, tako zelo veseli, polni življenja in vsak dan preživijo z nasmehom na obrazu. Prihodnost jim je odvzeta zaradi korupcije in pritiskov z zahoda, nihče se za njih resno ne zavzame, a njihov največji zaklad sta medsebojna ljubezen in solidarnost.

Glavno sporočilo afriške deklice je bilo naj ne obsojamo izgovorjave njihove angleščine, saj so prepričani, da bodo nekoč tudi oni z božjo pomočjo prišli do visokošolske izobrazbe in boljše izgovorjave angleškega jezika. Prosi, naj bomo potrpežljivi z njimi. Mi kot njihovi vrstniki, bi se morali zavedati, da je naš svet popolnoma drugačen od njihovega, poleg vsega, kar imamo, imamo še možnost izbire in zmrdovanja, oni še možnosti izbire nimajo. Je pa res, da oni vseeno imajo nekaj, česar nam primanjkuje. To sta pozitivna in veselje. Prepričana sem, da v vseh nas, ki smo in bomo vedno otroci tega manjka. Celo zaželela sem si, da bi vsaj za en dan postala ena izmed njih in se jim pridružila v petju zabavnih pesmi.

2. Za srce Afrike

Film posnet na območju držav Burundi, Kongo in Ruande se je osredotočil na slabše življenje afriškega prebivalstva tudi zaradi posledic klimatskih sprememb. Življenje otrok krojita sušna in deževna doba, marsikje jih že na samem začetku odpeljejo v vojno. Vsak dan jim lepša ples – radi plešejo, ob tem se veselijo in družijo. Najraje plešejo ob bobnu. Večino dneva preživljajo zunaj, saj so hiše zgrajene iz lesa in blata, od živali pa lahko največkrat vidimo kokoši in koze, saj druge tu zaradi suše in skrajno visokih temperatur ne morejo preživeti. Kar me je ponovno zelo presenetilo je iznajdljivost afriških otrok – igrač, ki jih poznamo mi, oni ne poznajo, velikokrat si za igračo vzamejo konzervo ali les, žogo si naredijo iz najrazličnejših materialov.

Zelo malo otrok lahko hodi v šolo, saj jo je treba plačati, prav tako pa je treba kupiti obleko. To si lahko privoščijo le nekateri. Dekleta večinoma ostajajo doma, da pomagajo preživeti družino. V velikem številu pa vodo nosijo tudi najmanjši otroci, posledično jih veliko ostane dehidriranih. Poleg vsega pa jim življenje ogrožata najhujša sovražnika kot sta komar, ki prenaša malarijo in virus HIV. Afričani predstavljajo največji odstotek svetovnega prebivalstva okuženega z virusom HIV.

Vidimo, da je življenje v Afriki že samo po sebi izredno težko in neprimerljivo z našim, dodatno pa stanje in dogajanje poslabšujejo vedno pogostejše klimatske spremembe. Torej, kaj lahko storimo mi? Sama ne verjamem institucijam kot so Unicef in Karitas, če bi imela možnost, bi osebno šla v Afriko in jim odnesla vsaj sod čiste pitne vode.

A za zdaj jim lahko najbolj pomagamo z mislijo, s tem, da jim kaj narišemo ali napišemo in seveda opravimo tek v naravi, da bodo srečni in veseli...bo šlo?!

3. Zgodba o dečku

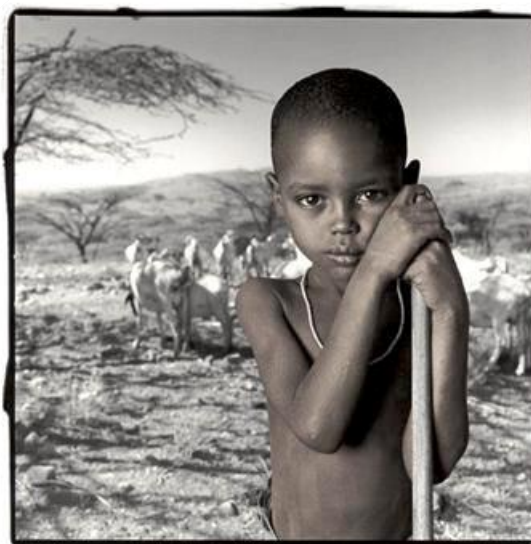
Osebnost me je najbolj dotaknila ravno zgodba o dečku Nambiju in me najbolj spodbudila k temu, da v torek opravim tek z mislijo nanj.

Ime mu je Nambio in je iz vasi Kangatose v Afriki. Star je 12 let in živi z babico, očetom, 2 sestrama in bratom, mama je umrla lani. Pripada ljudstvu Turkara in živi v S delu Kenije. Gre za ljudstvo z veliko običaji. Oče mu je povedal, da je bilo življenje v času njegovega otroštva veliko lažje kot je danes. Vratovi žensk so okrašeni z visokovratnimi ogrlicami, moški pa večinoma lovijo. Oče mu ne zna razložiti zakaj je prišlo do podnebnih sprememb. Vsako jutro pelje koze več km daleč do reke, saj so živali izredno pomembne za njihovo preživetje. Sedaj imajo samo koze, včasih so imeli še kamele. Lansko leto je bilo za njih izredno težko, reka je presahnila, zelenja praktično ni bilo. Ker skrbi za živali, ne obiskuje živali. Za hiše in hrano so odgovorne ženske. Velikokrat čutijo pomanjkanje vode, če jim živali poginejo, se morajo seliti. A kljub vsemu, se stanje v vasi izboljšuje – cerkev, šola, zdravstveni dom, so ustanove, ki so jih pridobili v zadnjih letih. Pridobili so tudi nova zdravila, bolezni so tako lažje ozdravljive. V vasi so dobili tudi pipo, ki jih je odrešila večkilometrskih hoj do pitne vode. Dan pa si popestrijo s petjem in plesom ob zvokih bobna. Otroci se veselijo življenja in igranja.

Njegov dan se konča tako, da koze prižene domov, z bratom jih pomolzeta, nato pa je čas za spanje.

Nambio sanja težke sanje, vendar ve, da se bo vse uredilo, ne ve kakšno je življenje drugod po svetu, a sam pravi, da je tu srečen.

Slika 8

Torej lahko zaključim, da zagotovo vsak izmed nas lahko nekaj stori vsaj za enega afriškega prebivalca, le če si to zares želi. Naše moči se bodo tako združile in prepričana sem, da bomo dosegli zastavljeni cilj in vsakemu afriškemu otroku na obraz pririsali še večji nasmeh in povečali željo in veselje do življenja. Sami pa se moramo res močno zavedati, da nam je na tem planetu marsikaj dano in omogočeno, kar je drugim odvzeto že na samem začetku njihovega življenja, in da se morajo boriti z izrazitimi napori, da lahko dočakajo jutri. In če se primerjamo z njimi, smo danes veliko bolj nesrečni, polni pesimizma in žalosti. Prevladuje negativa in redkokdaj se sprostimo in nasmejimo, preživljamo skupne trenutke, a to je tisto, kar ljudje tudi najbolj potrebujemo. Ljubezen. To je tisto, kar nas naredi najmočnejše, nas bodri in nam omogoča preživeti vsak dan. Potrudimo se, saj bo šlo! Afričani bi nam sedajle z nasmehi na obrazih ob zvokih bobna zapeli in zaplesali Če si srečen!

Slika 9

Viri:

Slike

Leva naslovna zgornja slika:

<http://www.google.si/imgres?q=africa+people&um=1&hl=sl&sa=X&biw=1348&bih=635&tbm=isch&tbnid=XHDvV7_sA5sOUM:&imgrefurl=http://www.peopleofcolororganize.com/culture/african-liberation-month-history-weapon->

Desna zgornja naslovna slika:

<<http://www.google.si/imgres?q=africa+people&um=1&hl=sl&sa=X&biw=1348&bih=635&tbm=isch&tbnid=cq5A2MNKKE3YcM:&imgrefurl=http://www.ephotozine.com/article/photographing-africa-s-people---a-guide-by-ariadne-van-zandbergen->>

Leva spodnja naslovna slika:

<<http://www.google.si/imgres?q=africa&um=1&hl=sl&biw=1356&bih=635&tbm=isch&tbnid=-23B-mXDkM7OmM:&imgrefurl=http://andromeda.rutgers.edu/~wcjlen/WCJ/links/africa.html&docid=6y2pd22G26r1dM&imgurl=http://andromeda.rutgers.edu/~wcjlen/WCJ/flags/africa.jpg&w=500&h=45>>

Desna spodnja naslovna slika:

<http://www.google.si/imgres?q=slovenija+zemljevid&um=1&hl=sl&biw=1356&bih=635&tbm=isch&tbnid=aiqlBZ0PGNNL8M:&imgrefurl=http://www.hervardi.com/zemljevidi_slovenije.php&docid=YM60wi53eJSD7M&imgurl=http://www.hervardi.com/zemljevidi/slovenija_relief.jpg&w=640&h=424>

Slika 1:

<http://www.google.si/imgres?q=world&um=1&hl=sl&sa=N&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=d03mdQ_XHU2CoM:&imgrefurl=http://mrfreeman911.blogspot.com/2012/03/share-world.html&docid=mmI2f5Gp3mzi2M&imgurl=http://3.bp.blogspot.com/->

Slika 2:

<<http://www.google.si/imgres?q=global+warming&start=42&num=10&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=BKOsDqtTDm0MkM:&imgrefurl=http://manisharambles.blogspot.com/2012/03/happy-1st-day-of-spring-global-warming.html>>

Slika 3:

<http://www.google.si/imgres?q=global+warming&num=10&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=LOXaBolscTJgM:&imgrefurl=http://www.spiritofmaat.com/announce/ann_dryice.htm&docid=A8TlSdy>

Slika 4:

<<http://www.google.si/imgres?q=world+in+future+global+warming&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=va8uRUfGwLkVIM:&imgrefurl=http://www.mintbites.com/category/international-affairs/&docid=SkHMMwI0VazQ6M&imgurl=http://www.mintbites.com/wp->>

Slika 5:

<<http://www.google.si/imgres?q=running&num=10&um=1&hl=sl&sa=X&biw=1356&bih=635&tbm=isch&tbnid=fWx1cus564sJrM:&imgrefurl=http://www.fanpop.com/spots/cross-country-running/images/15859409/title/running->>

Slika 6:

<[**Slika 7:**](http://www.google.si/imgres?q=african+people&start=22&num=10&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&addh=36&tbm=isch&tbnid=tv7yAaSz_pYf2M:&imgrefurl=http://africaspride.wordpress.com/author/timaconteh/page/4/&docid></p></div><div data-bbox=)

<[**Slika 8:**](http://www.google.si/imgres?q=african+life&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=xNnSk6f32CVomM:&imgrefurl=http://marijaskeriat.wordpress.com/2011/06/09/for-us-little-thing-for-them-life-></p></div><div data-bbox=)

<[**Slika 9:**](http://www.google.si/imgres?q=africa&start=183&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=bNK4CRoYpr9pfM:&imgrefurl=http://josefreirehistory.blogspot.com/&docid=Oi8R9f9IPdfoaM></p></div><div data-bbox=)

<[**Viri literature:**](http://www.google.si/imgres?q=happy+african+children&num=10&um=1&hl=sl&biw=1366&bih=665&tbm=isch&tbnid=pyXBisFAwdhnNM:&imgrefurl=http://africadream.cl/%3Fp%3D1584&docid=4AepdeXJar3HBM&imgurl=http://africadream.cl/wp-content/uploads/2012/03/happy-african-children.jpg&w=1024&h=768&ei=VIDLT8mQQ04OD4gT></p></div><div data-bbox=)

- <http://www.karitas.si/podnebne/>
- <http://www.evropa.gov.si/si/podnebne-spremembe/>
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Spremembe_podnebja
- Videoposnetki živi preprosto in solidarno- V smeri podnebne pravičnosti
- Obča geografija, učbenik za 1. letnik gimnazij, Jurij Senegačnik, Borut Drobnjak
- Svet, učbenik za geografijo za 2. letnik gimnazij, Jurij Senegačnik, Borut Drobnjak
- The weather makers: Our changing climate and what it means for life on Earth, Tim Flannery, 2001